Sl. No. :

CUSA/19

Register Number | | | | | | | | |

2019
SANSKRIT
(PG Degree Std.)

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 300

Read the following instructions carefully before you begin to answer the questions.

IMPORTANT INSTRUCTIONS

1. The applicant will be supplied with Question Booklet 15 minutes before commencement of the examination.
2. This Question Booklet contains **200** questions. Prior to attempting to answer, the candidates are requested to check whether all the questions are there in series and ensure there are no blank pages in the question booklet. **In case any defect in the Question Paper is noticed, it shall be reported to the Invigilator within first 10 minutes and get it replaced with a complete Question Booklet. If any defect is noticed in the Question Booklet after the commencement of examination, it will not be replaced.**
3. Answer **all** questions. **All** questions carry equal marks.
4. You must write your Register Number in the space provided on the top right side of this page. Do not write anything else on the Question Booklet.
5. An answer sheet will be supplied to you, separately by the Room Invigilator to mark the answers.
6. You will also encode your Question Booklet Number with Blue or Black ink Ball point pen in the space provided on the side 2 of the Answer Sheet. If you do not encode properly or fail to encode the above information, action will be taken as per Commission's notification.
7. Each question comprises *four* responses (A), (B), (C) and (D). You are to select ONLY ONE correct response and mark in your Answer Sheet. In case you feel that there are more than one correct response, mark the response which you consider the best. In any case, choose ONLY ONE response for each question. Your total marks will depend on the number of correct responses marked by you in the Answer Sheet.
8. In the Answer Sheet there are **four** circles Ⓐ, Ⓑ, Ⓒ and Ⓓ against each question. To answer the questions you are to mark with Blue or Black ink Ball point pen ONLY ONE circle of your choice for each question. Select one response for each question in the Question Booklet and mark in the Answer Sheet. If you mark more than one answer for one question, the answer will be treated as wrong. *e.g.* If for any item, Ⓑ is the correct answer, you have to mark as follows :

   Ⓐ ● Ⓒ Ⓓ
9. You should not remove or tear off any sheet from this Question Booklet. You are not allowed to take this Question Booklet and the Answer Sheet out of the Examination Hall during the time of examination. After the examination is concluded, you must hand over your Answer Sheet to the Invigilator. You are allowed to take the Question Booklet with you only after the Examination is over.
10. **Do not make any marking in the question booklet except in the sheet before the last page of the question booklet, which can be used for rough work. This should be strictly adhered.**
11. Applicants have to write and shade the total number of answer fields left blank on the boxes provided at side 2 of OMR Answer Sheet. An extra time of 5 minutes will be given to specify the number of answer fields left blank.
12. Failure to comply with any of the above instructions will render you liable to such action or penalty as the Commission may decide at their discretion.

SEAL

SPACE FOR ROUGH WORK

1. सामवेदेकति मन्त्राः सन्ति?

(A) २५४९ (1549)
(B) १२८७ (1287)
(C) ११०९ (1109)
(D) १००८ (1008)

2. शुक्लयजुर्वेदे कति अध्यायाः सन्ति?

(A) अष्टात्रिशत्
(B) चत्वारिंशत्
(C) चतुश्चत्वारिंशत्
(D) एकचत्वारिंशत्

3. कौषीतकिब्राह्मणम् इति कस्य अपरं नाम?

(A) शांखायनब्राह्मणस्य
(B) ऐतरेयब्राह्मणस्य
(C) शतपथब्राह्मणस्य
(D) ताण्ड्यब्राह्मणस्य

4. कल्पसूत्राणि कतिधा विभक्तानि प्रधानतया?

(A) त्रेधा
(B) चतुर्धा
(C) पञ्चधा
(D) सप्तधा

5. वेदे प्रायेप स्तोत्रमन्त्रप्रार्थनादयः निद्यन्ते यत्र तस्य भागस्य नाम किम्?

(A) आरण्यकम्
(B) संहिता
(C) ब्राह्मणम्
(D) देवरूपभागः

6. अध्यात्मनिष्ठा प्रपञ्चिता कर्मणां कुत्र दृश्यते?

(A) संहितासु
(B) आरण्यकेषु
(C) पुराणेषु
(D) आगमेषु

7. देवतानां मध्ये प्राचीनतमा देवता का – इति वैदिक–विमर्शकाः कथयन्ति?

(A) सूर्यः
(B) द्यौः
(C) अग्निः
(D) परब्रह्म

8. ऋग्वेदे उपासकानां – देवानां च का भक्तिः न दृश्यते?

(A) भयभक्तिः
(B) सख्यभक्तिः
(C) दासभक्तिः
(D) सपर्याक्रमभक्तिः

9. वैदिकच्छन्दसि प्रत्येकपादे केषां अक्षराणाम् मात्रानियमः दृश्यते।

(A) आदि–अयाम्
(B) मध्यस्थहलाम्
(C) मध्यचतुर्णाम्
(D) अन्त्यानां पञ्चषाणाम्

10. कस्मिन् ग्रन्थे ऋग्वेदस्य पञ्चशाखाः निर्दिष्टाः भवन्ति?

(A) चरणव्यूहे
(B) ऋग्वेदभाष्ये
(C) सायणीये
(D) शाखासमुच्चये

11. वाल्मीकिरामायणस्य प्रथमः श्लोकः कः? (अध्यायक्रमेण)

(A) तपःस्वाध्यायनिरतं ————।
(B) मा निषाद प्रतिष्ठां त्वं ————।
(C) इक्ष्वाकुवंशप्रभवो रामो नाम जनैःश्रुतः ————।
(D) ततः प्रभाते विमले कृताह्निकं ————।

12. स्वाराज्यं – वैराज्यम् इति राज्यद्वयं कुत्र श्रूयते?

(A) छान्दोग्यब्राह्मणे
(B) ऐतरेयब्राह्मणे
(C) रामायणे
(D) महाभारते

13. वैखानसाः न्यस्तदण्डाः – अत्र न्यस्तदण्डत्वम् नाम किम्?

(A) निर्यष्टिकत्वम्
(B) दण्डाकृतियुक्तत्वम्
(C) जितक्रोधत्वम् – जितेन्द्रियत्वम् च
(D) असूयारहितत्वं – अध्यापने तत्परत्वम् च

14. कः विमर्शकः कृषिकला दाक्षिणात्यैः अविज्ञाता–इति कथयति?

(A) सि.वि. वैद्या
(B) गौरेश्यो
(C) जोन्स्
(D) कैब्

15. आदिकवि वाल्मीकेः चरितं कुत्र संदृश्यते?

(A) अध्यात्मरामायणे अयोध्याकाण्डे
(B) अध्यात्मरामायणे बालकाण्डे
(C) श्रीमद्रामायणे उत्तरकाण्डे
(D) श्रीमद्रामायणे युद्धकाण्डे

16. ब्रह्म–प्रकृति–गणेश–कृष्णजन्मखण्डाः इत्याख्य खण्ड चतुष्टयं कस्मिन् पुराणे भवति?

(A) ब्रह्मपुराणे
(B) ब्रह्मवैवर्तपुराणे
(C) वामनपुराणे
(D) मत्स्यपुराणे

17. भागवते पुराणे कलिधर्मनिरूपणं कलिदोष निरासोपयस्च कस्मिन् स्कन्धे वर्णितोऽस्ति?

(A) प्रथमे
(B) पञ्चमे
(C) दशमे
(D) द्वादशे

18. वालिसंहारः वाल्मीकिरामायणे कस्मिन् काण्डे दृश्यते?

(A) युद्धकाण्डे
(B) उत्तरकाण्डै
(C) किष्किन्धाकाण्डे
(D) अरण्यकाण्डे

19. उग्रश्रवाः अथवा सौतिः कस्य महात्मनः पुत्रः?

(A) शौनकस्य
(B) भरद्वाजस्य
(C) लोमहर्षणस्य
(D) शुकाचार्यस्य

20. 'मरुत्' इति देवगणे कति देवता सन्ति?

(A) सप्त
(B) सप्तविंशतिः
(C) एकोनपञ्चाशत्
(D) एकोनत्रिंशत्

21. भगवद्गीतायां कस्याध्यायस्य 'ध्यानयोग' इति नाम?

(A) षष्ठाध्यायस्य
(B) चतुर्थस्य
(C) सप्तमस्य
(D) द्वादशाध्यायस्य

22. कुरुक्षेत्रे प्रवृत्तं कौरव-पाण्डवयुद्धं कः गान्धारीभर्त्रे साक्षात् यथावद् विवृणोति?

(A) विदुरः
(B) सञ्जयः
(C) धर्मराजः
(D) दुश्शासनः

23. वररुचिः कस्यां सभायां नवरत्नान्यतमतया स्मर्यते?

(A) भोजसभायाम्

(B) क्षेमेन्द्रसभायाम्

(C) विक्रमसभायाम्

(D) अश्वघोषसभायाम्

24. भारविः कस्य सूनुः?

(A) नारायणस्वामिनः

(B) कृष्णस्वामिनः

(C) दत्तकमिश्रस्य

(D) विष्णुगुप्तस्य

25. शिशुपालवधे कति सर्गाः सन्ति?

(A) एकोनविंशतिः

(B) विंशतिः

(C) एकविंशतिः

(D) द्वाविंशतिः

26. किरातार्जुनीयस्य विषयः (वस्तु) कुतः स्वीकृतः?

(A) महाभारतात्

(B) श्रीमद्रामायणात्

(C) भागवतपुराणात्

(D) बृहत्कथायाः

27. जानकीहरणम् इति महाकाव्यस्य प्रणेता कः?

(A) भट्टिकविः

(B) प्रवरसेनः

(C) कालिदासः

(D) कुमारदासः

28. राघवनैषधीय काव्य कर्ता कः?

(A) नारायणसूर्यदत्तः

(B) मेण्ठः

(C) सोमदत्तः

(D) हरदत्तः

29. सोमवल्लीयोगानन्दम् – नाम काव्यम् कः रचितवान्

(A) चिदम्बरपुरीशः

(B) अरुणगिरिनाथः

(C) अरुणाचलदासः

(D) राजनाथाचार्यः

30. वल्मीकनाम मुनेः सुतः वालमीकिः – इति स्कान्दे कस्मिन् भागे भवति?

(A) वैशम्पायनमाहात्म्य भागे
(B) वैशाखमाहात्म्य भागे
(C) राममाहात्म्य भागे
(D) सप्तर्षि भागे

31. —————— वर्षेभ्यः पूर्वेत्तेव रामायणम् निर्मितं – इति विमर्शकानां मतम्।

(A) B.C. 400
(B) B.C. 380
(C) B.C. 370
(D) B.C. 320

32. इदं अश्वघोषरचितम् काव्यम् न –

(A) सौन्दरानन्दम्
(B) बुद्धचरितम्
(C) महायानश्रद्धोत्पादः
(D) प्रशस्तिकाव्यम्

33. भारविकवेः —————— मुद्रा सर्वत्र प्रसिद्धा भवति।

(A) लक्ष्मीमुद्रा
(B) वीणामुद्रा
(C) वाणीमुद्रा
(D) गुरुमुद्रा

34. करुणरसाप्लावितम् वियोगिनीवृत्तं कुमारसंभवे कास्मीन् सर्गे भवति?

(A) सप्तमे
(B) द्वादशे
(C) तुरीये
(D) तृतीये

35. किरातार्जुनीयस्य कति व्याख्यानानि इदानीं उपलभ्यन्ते?

(A) चतुस्त्रिंशत्
(B) विंशति
(C) द्वादश
(D) पञ्च

36. भासविरचिते ऊरुभङ्गरूपके कः नायकः? धीरोदत्तः

(A) केशवः

(B) दुर्योधनः

(C) अर्जुनः

(D) भीमसेनः

37. दुष्यन्तः कस्य देशस्य राजा आसीत्?

(A) अवन्तिदेशस्य

(B) हस्तिनापुरस्य

(C) विजयनगरस्य

(D) कुन्तलदेशस्य

38. कथम्भूतं तत्तवं सङ्कल्पसूर्योदये उद्घेषितम्।

(A) अद्वैतम्

(B) गाणापत्यम्

(C) विशिष्टाद्वैतम्

(D) पाषण्डमतम्

39. सङ्कल्पसूर्योदयस्य कर्ता कः?

(A) कृष्णमिश्रः

(B) गोकुलनाथः

(C) चैतन्यः

(D) वेदान्तदेशिकः

40. Prof. Luders शोभनिकान् कथं अभिप्रैति?

(A) असंभाषणनटी रूपेण

(B) छायानाटकप्रदर्शयितृत्तेन

(C) सहृदयरूपेण

(D) प्रधाननटनकर्तृत्तेन

41. देवाः ब्रह्माणमासाद्य कम् वेदं ययाचिरे?

(A) ऋग्वेदम् (B) सामवेदम्

(C) गान्धर्ववेदम् (D) नाट्यवेदम्

42. मालतीमाधवनाटकस्य कर्ता कः?

(A) शूद्रकः (B) भवभूतिः

(C) भासः (D) विशाखदत्तः

43. स्वप्नवासवदत्त नाटके पद्मावत्याः भ्राता कः?

(A) वत्सराजः (B) दर्शकः

(C) महासेनः (D) वसन्तकः

44. स्वप्नवासवदत्तनाटके कति अङ्काः सन्ति?

(A) पञ्च (B) षट्

(C) चत्वारः (D) सप्त

45. मुरारिकविकृतकाव्यम् किम्?

(A) बालरामायणम्
(B) अनघेराघवम्
(C) हनूमन्नाटकम्
(D) सेतुबन्धनम्

46. वेणीसंहारं - नाम नाटककर्ता कः?

(A) विशाखदत्तः
(B) रामभट्टः
(C) गोविन्दभट्टः
(D) भट्टनारायणः

47. महाविरचरित नाटकप्रणेता कः?

(A) वीरसेनः
(B) जिनसेनः
(C) भवभूतिः
(D) विशाखदत्तः

48. मध्यमव्यायोगरूपके मध्यम - शब्देन कः सूच्यते?

(A) विप्रः
(B) अर्जुनः
(C) भीमः
(D) घटोत्कचः

49. मुकुलभट्टाचार्यस्य शिष्यः कः?

(A) रुद्रटः
(B) कैंयटः
(C) भट्टनायकः
(D) प्रतीहारेन्दुराजः

50. पेरुभट्टात्मजस्य काव्यलक्षणम् किम्?

(A) शब्दार्थौ युगलं काव्यम्

(B) वाक्यं रसात्मकं काव्यम्

(C) तददोषौ शब्दार्थौ अनलङ्कृती पुनः कापि

(D) रमणीयार्थप्रति पादकः शब्दः काव्यम्

51. कुवलयानन्दग्रन्थस्य कति टीकाः समुपलभ्यन्ते?

(A) अष्टौ

(B) सप्त

(C) नव

(D) पञ्च

52. अलङ्कारविषये मम्मटाचार्यं कः आचार्यः खण्डनमकरोत्?

(A) जयदेवः

(B) आनन्दवर्धनः

(C) भामहः

(D) दण्डी

53. ध्वनिसंप्रदायप्रवर्तकः कः?

(A) कुन्तकः

(B) मंमटः

(C) क्षेमेन्द्रः

(D) आनन्दवर्धनः

54. काव्यशास्त्रस्य संप्रदायाः अधोनिर्दिष्टेषु समीचीनाः मतात्मिकाः के?

(A) रस – अलङ्कार – रीति – वक्रोक्ति – औचित्य – ध्वनिसंप्रदादाः

(B) रस – अलङ्कार – रीतिसंप्रदायाः

(C) रस – वक्रोक्ति – औचित्यसंप्रदायाः

(D) ध्वनि – औचित्य – रससंप्रदायाः

55. शब्दशास्त्रज्ञैः कस्य ध्वनिरिति व्यवहारः कृतः ।

(A) शब्दार्थयुगलस्य
(B) अर्थस्य
(C) स्फोटात्मकशब्दस्य
(D) भाक्तस्य

56. काव्यालोकस्य तुरीयोद्योते को विषयः प्रतिपादितः?

(A) ध्वनिप्रकारविषयः
(B) ध्वनेरुपयोगिताविषयविवरणम्
(C) लक्षणामूलध्वनिविचारविषयः
(D) अलङ्कारे अनन्तर्भावविषयः

57. वैदग्ध्यभङ्गीभणितिः का भवति?

(A) चाटूक्तिः
(B) वक्रोक्तिः
(C) औचित्योक्तिः
(D) रसरूपता

58. रसविषये अभिनवगुप्तपादानाम् वादः कः?

(A) अनुमितिवादः
(B) भुक्तिवादः
(C) अभिव्यक्तिवादः
(D) उत्पत्तिवादः

59. त्रिविक्रमभट्टस्य चम्पूग्रन्थः कः?

(A) नलचम्पूः
(B) बालभागवतचम्पूः
(C) पञ्चकल्याणचम्पू
(D) चेतोविलासचम्पूः

60. मेघसंदेशे रसः

(A) अद्भुतः
(B) विप्रलम्भश्रृङ्गारः
(C) करुणारसः
(D) हास्यरसः

61. गीतगोविन्द काव्यस्य रचयिता

(A) नारायणभट्ट
(B) जयदेवः
(C) अमरुकः
(D) कालिदासः

62. 'नदी' शब्दे ङीप् प्रत्ययः —————— भवति।

(A) 'ऋन्नेभ्योङीप्' इति सूत्रेण
(B) 'उगितश्च' इति सूत्रेण
(C) 'टिड्ढाणञ्' इति सूत्रेण
(D) 'अनुपसर्जनात्' इति सूत्रेण

63. 'अतिसुत्वरी' अत्र कस्मात् शब्दात् स्त्रीप्रत्ययः?

(A) अतिसुत्वन् शब्दात्
(B) अतिसुत्वर शब्दात्
(C) अतिसुत्व शब्दात्
(D) अतिसुत्वाशब्दात्

64. 'स्त्रियाम्' (4-1-3) इति सूत्रम्

(A) विधि सूत्रम्
(B) अधिकारसूत्रम्
(C) अतिदेशसूत्रम्
(D) परिभाषासूत्रम्

65. 'पौराणिकः' इत्यत्र प्रत्ययः कः?

(A) ठक् प्रत्ययः
(B) कः प्रत्ययः
(C) इकः प्रत्ययः
(D) अण् प्रत्ययः

66. शुक्रो देवता अस्य —

(A) शौक्रम्
(B) शुक्रम्
(C) शौक्रीयम्
(D) शुक्रियम्

67. 'रघूणामन्वयं वक्ष्ये' इत्यत्र 'रघूणाम्' इति प्रयोगे का शङ्का?

(A) रघुबहुत्वाभावेन कथं बहुवचनम्?
(B) 'राघवाणाम्' इति वक्तव्ये प्रत्ययलोपः कथम्?
(C) राघवशब्दे प्रत्ययस्य तद्रानसंज्ञकत्वाभावात् कथं लुक्?
(D) रघुशब्दस्य लक्षणा कथम्?

68. ऋकारः कतिवर्णानां संज्ञा भवति?

(A) अष्टादशानाम्
(B) षण्णाम्
(C) त्रिंशतः
(D) द्वादशानाम्

69. वृद्धिसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?

(A) वृद्धिरेचि
(B) मृजेर्वृद्धिः
(C) इको गुणवृद्धी
(D) वृद्धिरादैच्

70. अभिहिते कर्मीणि इयं विभक्तिः भवति –

(A) प्रथमा
(B) सप्तमी
(C) द्वितीया
(D) पञ्चमी

71. अनभिहिते संप्रदाने का विभक्ति भवति?

(A) प्रथमा
(B) पञ्चमी
(C) चतुर्थी
(D) सप्तमी

72. 'हर्य्यनुभवः' इत्यत्र य्कार द्वित्वं केन सूत्रेण?

(A) सर्वत्र शाकल्यस्य
(B) त्रिप्रभृतिषु शाकटायनस्य
(C) अचो रहाभ्यां द्वे
(D) उरण् रपरः

73. 'अग्रणी' शब्दे प्रत्ययः

(A) क्विप्
(B) क्विन्
(C) विच्
(D) विट्

74. 'कारक' शब्दे अयं प्रत्ययः

(A) ण्वुल्
(B) ण्वुच्
(C) युच्
(D) तृच्

75. 'एधितव्य' इत्यत्र प्रत्ययः

(A) कृत्प्रत्ययः
(B) तद्धितप्रत्ययः
(C) विभक्तिप्रत्ययः
(D) विवरणप्रत्ययः

76. पार्वतीपरमशिवयोः कामशास्त्रानुसारं सुरतवर्णनं कः कृतवान्?

(A) कालिदासः (B) श्रीहर्षः

(C) माघः (D) भारविः

77. महाकाव्यानां व्याख्यानसमये यथा सन्दर्भं कामसूत्रं प्रमाणीकृत्य कः व्याख्यानम् अकरोत्?

(A) नारायणः (B) यशोधरः

(C) अरुणगिरिः (D) मल्लिनाथः

78. कामसूत्रप्रणेता कः?

(A) कोहलः (B) वात्स्यायनः

(C) मल्लनागः (D) द्रत्तकः

79. वृक्षायुर्वेदस्य उल्लेखनं कस्मिन् इतिहासे बहुत्र लभ्यते?

(A) रामायणे (B) अध्यात्मरामायणे

(C) महाभारते (D) जयाव्यसंहितायाम्

80. पुरुषोत्तमदेवेन प्रणीतः अमरकोशस्य परिशिष्टरूप ग्रन्थस्य नाम किं?

(A) वैजयन्ती (B) त्रिकाण्डशेषः

(C) मङ्खकोशः (D) विश्वप्रकाशः

81. वाद्यानि कतिविधानि भवन्ति?

(A) नवविधानि

(B) अष्टविधानि

(C) चत्वारि

(D) पञ्चविधानि

82. रञ्जको जनचित्तानां सः किमुच्यते।

(A) रागः

(B) तालः

(C) श्रुतिः

(D) लयः

83. बृहत्संहितायाः कर्ताः कः?

(A) आर्यभटः

(B) भास्करः

(C) वराहमिहिरः

(D) अगस्त्यः

84. दुःखम् कतिविधम्?

(A) पञ्चविधम्

(B) त्रिविधम्

(C) षट्विधम्

(D) बहुविधम्

85. यादवाभ्युदयकाव्यस्य कर्ता कः?

(A) कुन्तकः

(B) वेदान्तदेशिकः

(C) भारविः

(D) विशाखदत्तः

86. तद्दुःखसंयोगाः —————— उच्यन्ते? के?

(A) व्याधयः

(B) सामयाः

(C) विकाराः

(D) दोषाः

87. 'अनादिभावरूपत्वे सति ज्ञान निवर्त्यत्वम्' कस्य लक्षणम्?

(A) अज्ञानस्य
(B) ब्रह्मणः
(C) जीवस्य
(D) प्रपञ्चस्य

88. "पञ्च पादिका विवरणम्" केन रचितम्?

(A) आनन्दज्ञानेन
(B) विद्यारण्येन
(C) प्रकाशात्मना
(D) आनन्दानुभवेन

89. अन्यथारख्यातिवादः कस्य?

(A) मीमांसकस्य
(B) नैयायिकस्य
(C) वैद्धस्य
(D) सांख्यस्य

90. प्राभाकरमते ज्ञानं प्रति आत्मा ———

(A) असमवायिकारणम्
(B) निमित्त्कारणम्
(C) समनायिकारणम्
(D) न कारणम्

91. सांख्यानां सिद्धान्तः ———

(A) असत्कार्यवादः
(B) आरम्भवादः
(C) सत्कार्यवादः
(D) विवर्तवादः

92. सांख्यदर्शने गुण शब्दार्थः ———

(A) रूपरसादिः
(B) सत्त्व रजस्तमांसि
(C) रज्जुः
(D) अमुख्यः

93. 'षष्ठितन्त्रशास्त्रम्' इति नाम ग्रन्थः

(A) सांख्य दर्शनस्य
(B) तन्त्रशास्त्रस्य
(C) व्याकरणस्य
(D) योगस्य

94. प्रागभावः कार्यस्य ————

(A) उत्पत्तिकाले भवति

(B) उत्पत्तेः पूर्वकाले भवति

(C) उत्पत्तेः पश्चाद् भवति

(D) ध्वंसानन्तरं भवति

95. अलोकिकः इन्द्रियार्थसंनिकर्षः कतिविधः?

(A) षड्विधः

(B) त्रिविधः

(C) चतुर्विधः

(D) द्विविधः

96. परमाणवः कतिविधाः?

(A) पञ्चविधाः

(B) चतुर्विधाः

(C) द्विविधाः

(D) त्रिविधाः

97. द्रव्य गुणयोः संबन्धः ————

(A) संयोगः

(B) स्वरूपसंबन्धः

(C) समवायः

(D) कालिकसंबन्धः

98. औलूक्य दर्शनं भवति ————

(A) वैशेविकदर्शनम्

(B) न्यायदर्शनम्

(C) सांख्यदर्शनम्

(D) योगदर्शनम्

99. मातृदेवो भव, पितृदेवो भव, आचार्यदेवो भव – इत्याद्युपदेशः कस्मिन्नुपनिषदि दरीदृश्यते?

(A) तत्रवकारोपनिषदि
(B) काठकोपनिषदि
(C) बृहदारण्यकोपनिषदि
(D) तैत्तिरीयोपनिषदि

100. छान्दोम्योपनिषदि कति अध्यायाः सन्ति?

(A) षट्
(B) सप्त
(C) अष्टौ
(D) नव

101. षट्प्रश्नोपनिषदि ऋषिकुमाराः बह्मनिष्ठाः कात्यायनादयः षट् कं महर्षिं प्रश्नान् प्रप्रच्छुः?

(A) अद्दालकं
(B) धौम्यं
(C) पिप्पलादं
(D) उषस्ति चाक्रायणम्

102. ऋग्वेदे सूक्तानि कति मणुलेषु विभक्तानि भवन्ति?

(A) अष्ट
(B) सप्त
(C) दश
(D) द्वादश

103. त्रिषु स्वरेषु प्रधानः कः?

(A) स्वरितः
(B) अनुदात्तः
(C) उदात्रः
(D) प्रचयः

104. अन्तरिक्षस्थानानां देवतानां मध्ये प्रधानतमः कः?

(A) सूर्यः
(B) सोमः
(C) वरुणः
(D) इन्द्रः

105. वेदसंरक्षणाय केषामुपयोगः अभूत् – भवति?

(A) ग्रन्थालयानाम्
(B) भूसुराणाम्
(C) मन्त्रदेवानाम्
(D) पदक्रमजटादीनाम्

106. आरण्यकोपनिषत्सूत्रेषु के विषयाः स्पष्टाः भवन्ति?

(A) निरुक्तविषयाः
(B) छन्दोतिषयाः
(C) व्याकरणविषयाः
(D) कल्पविषयाः

107. उचितरूपेण योजयत – कस्य कस्य वेदस्य का का उपनिषत्?

(A)	कौषीतकी उपनिषद्त्	–	(i)	कृष्णयजुर्वेदस्य
(B)	केनोपनिषद्त्	–	(ii)	ऋग्वेदस्य
(C)	खेताश्वतरोपनिषत्	–	(iii)	अथर्ववेदस्य
(D)	प्रश्नोपनिषत्	–	(iv)	सामवेदस्य

108. शौनकशारता कस्य वेदस्य शारता भवति?

(A) ऋग्वेदस्य
(B) कृष्णयजुर्वेदस्य
(C) अथर्ववेदस्य
(D) सामवेदस्य

109. कुरुपाञ्चालदेशेषु कः वेदः बहुधा वितस्तार?

(A) सामवेदः
(B) यजुर्वेदः
(C) ऋग्वेदः
(D) अथर्वणवेदः

110. असुर शब्दः अवस्तिभाषायां (Avestic) कथम् उच्चार्यते?

(A) आहसुर
(B) अहुर
(C) असाहुर
(D) अराहुस्

111. निगमकल्पतरोः गलितं फलं किम्?

(A) सत्पुत्ररूपफलं
(B) उपनिषत्
(C) भागवतम्
(D) महाभारतम्

112. विश्वामित्रस्य त्रयः पत्न्यः काः?

(A) शालावती, मेनका, उर्वशी
(B) रेणुः, माधवी, शालावती
(C) सत्यवती, दृषद्वती, मेनका
(D) अनसूया, रेणुः, माधवी

113. शैवपुराणानि कति भवन्ति?

(A) 4
(B) 5
(C) 6
(D) 3

114. उपपुराणानि कति भवन्ति?

(A) 17
(B) 18
(C) 15
(D) 19

115. आद्याक्षरसमानताधारेण पुराणानां गणनाक्रमः कुत्र प्रोक्तः भवतिः?

(A) मत्स्ये
(B) भागवते
(C) देवीभागवते
(D) ब्रह्माण्डे

116. पुराणशब्दस्य पर्यायवाची कः?

(A) प्रत्नम्
(B) रत्नम्
(C) प्रबन्धः
(D) पूर्वकथाकलापः

117. आयुर्वेद-शिल्पशास्त्र-ज्योतिष-अलङ्कारशास्त्रादि विषयाः कस्मिन् पुराणे भवति?

(A) स्कन्दपुराणे (B) लिङ्गपुराणे

(C) वायुपुराणे (D) अग्निपुराणे

118. नलचरितं नाम नाटकं कम् ग्रन्थं आधारीकृत्य लिखितं भवति?

(A) नलचम्पूः (B) नलदमयन्तीकथा

(C) नैषधीयचरितम् (D) महाभारतम्

119. महाभारते सम्पूर्णतया कति पर्वाणि सन्ति?

(A) 19 (B) 20

(C) 17 (D) 18

120. रामायणम् बुद्धकालात् प्राक् कः प्राक्षिपत्?

(A) लस्सेन् (B) वेबर

(C) आर.सि. डट् (D) जेकोब

121. इतिहासस्य कथं व्युत्पत्तिः?

(A) इति इह आस (B) इति इहैव आस

(C) इति ह आस (D) इति हासः

122. 'को न्वस्मिन् सांप्रतं लोके गुणवान् कश्चवीर्यवान्?' – कः कं पृच्छति?

(A) रामः वाल्मीकिं
(B) लवकुशौ वाल्मीकिं
(C) वाल्मीकिः नारदं
(D) जनकः वसिष्ठं

123. सेतुबन्धकाव्यस्य रचयिता कः?

(A) यज्ञसेनः
(B) प्रवरसेनः
(C) सोमसेनः
(D) जिनसेनदासः

124. सेतुबन्धमहाकाव्ये कति आश्वासाः वर्तन्ते?

(A) नवदश
(B) अष्टादश
(C) षोऽश
(D) पञ्चदश

125. सीतापरित्यागः रघुवंशे कस्मिन् सर्गे वर्णितः?

(A) द्वादशे
(B) चतुर्दशे
(C) षोऽशे
(D) एकोनविंशे

126. शैशवेभ्यस्तविद्यानां यौवने विषयैषिणाम्।

वार्द्धके मुनिवृत्तीनां योगेनान्ते तनुत्यजाम्। – श्लोकोऽयं कस्मात् ग्रन्थात् उद्धृतः?

(A) कुमारसंभवात्
(B) रामायणात्
(C) रघुवंशात्
(D) शिशुपालवधात्

127. कुमारसंभवस्य कस्मिन् सर्गे पार्वती तपोवर्णनं, पार्वतीब्रह्मचारिसंवादश्च वर्णितः?

(A) प्रथमसर्गे
(B) पञ्चमसर्गे
(C) अष्टमसर्गे
(D) एकोनविंशतिसर्गे

128. भर्तृमेण्ठकवेः नामान्तरम् किम्?

(A) अश्टपालः

(B) तृष्टिदाता

(C) हस्तिपकः

(D) विन्सन्ट्मेण्ठकः

129. अश्वघोषकालः कः?

(A) क्रैस्तवीय पञ्चमशतकम्

(B) क्रैस्तवीय तृतीयशतकम्

(C) क्रैस्तवीय द्वितीयशतकम्

(D) क्रैस्तवीय नवमशतकम्

130. काव्यमीमांसा–ग्रन्थकर्ता कः?

(A) जैमिनिः

(B) अप्पय्यदीक्षितः

(C) नीलकण्ठदीक्षितः

(D) राजशेखरः

131. यास्कसमये के विष्याः क्रोडीकृताः?

(A) यागविषयाः

(B) उपमाद्यर्थालङ्काराः

(C) सूत्रविषयाः

(D) पुराणविषयाः

132. महर्षिपाणिनेः कालः कः – इति विमर्शकै : प्रक्षिप्यते?

(A) B.C. 150

(B) B.C. 100

(C) B.C. 245

(D) B.C. 350

133. इन्दुमतीस्वयंवरवर्णनेन कालिदासः कथम् आहूयते –

(A) दीपज्वाला कालिदासः

(B) दीपशिखा कालिदासः

(C) दीपदान कालिदासः

(D) इन्दुशिखा कालिदासः

134. किष्किन्धाकाण्ड सुन्दरकाण्डगतं रामचरितं कस्मिन् भासनाटके वर्णितम्?

(A) प्रतिमा नाटके

(B) अभिषेक नाटके

(C) दूत वाक्ये

(D) अविमारके

135. मत्रविलासाख्य–प्रहसनस्य कर्ता कः?

(A) विशाखदत्तः

(B) हर्षः

(C) रामेश्वरः

(D) महेन्द्रविक्रमवर्मा

136. आङ्गल्यां Lyric Poetry इति यदुच्यते तत्र – काव्यारत्नं शिरो भूषणायते?

(A) अभिज्ञानशाकुन्तलख्यम्

(B) मृच्छकटिकाख्यम्

(C) मेघसन्देशाख्यम्

(D) विक्रमोर्वशीयाख्यम्

137. भासनाटकचक्रे कति नाटकानि सन्ति?

(A) त्रयोदश

(B) दश

(C) एकादश

(D) नव

138. बोधायनकर्तृकं प्रहसनम् किम्?

(A) भगवद्ब्रह्मरूपम

(B) भगवल्लीलामृतम्

(C) भगवदज्जुकम्

(D) भगवत्पराक्रमम्

139. पञ्चरात्रम् दशरूपकेषु किं रूपकं भवति?

(A) नाटकम्

(B) प्रहसनम्

(C) समवकारः

(D) डिमः

140. भासो हासः कविकुलगिराम् – इति कुत्र भवति?

(A) प्रतिमानाटके

(B) प्रसन्नराघवे

(C) अभिषेकनाटके

(D) विक्रमोर्वशीये

141. केन सह त्रिसहस्रयवनशिल्पिनः Greece देशतः अत्र आगताः?

(A) Menandes – नाम्ना

(B) Alexander – राज्ञा

(C) जेर्मन् पण्डितेन

(D) रोम् चित्रकारेण

142. नृत्यस्य भेदाः कति?

(A) नव (B) दश

(C) सप्त (D) पञ्च

143. करुणरसमुख्यः एकाङ्कः बहुनायकयुक्तरूपकविशेषः कः?

(A) समवकारः (B) डिमः

(C) अङ्कः (D) भाणः

144. जगज्ज्योतिमल्ल कविना कृतं नाटकं किम्?

(A) हरगौरीविवाहनाटकम् (B) सुभद्राधनञ्जयम्

(C) भैरवानन्दनाटकम् (D) विग्रहराजम्

145. 'अविमारकं' इति भास रूपकं कमधिकृत्य विरचितमस्ति?

(A) वत्सराजं (B) उत्तरकुमारं

(C) सौवीरराजकुमारं (D) श्रीरामं

146. धनञ्जयः कदा मुञ्जराजस्य सथापण्डितः अथवत्?

(A) A.D. 650–715 (B) A.D. 720–765

(C) A.D. 974–995 (D) A.D. 875–905

147. दीनारशतलक्षेण प्रत्यहं कृतवेतनः – इति उद्भटः कस्मिन् ग्रन्थे निर्दिष्ट भवति?

(A) उद्भटालङ्कारे

(B) राजतरङ्गिणी ग्रन्थे

(C) अलङ्काराचार्यविवरणे

(D) काव्यप्रकाशे

148. सौन्दर्यमलङ्कारः – इति कस्य सूत्र भवति?

(A) दण्डिनः

(B) विश्वनाथस्य

(C) भामहस्य

(D) वामनस्य

149. "मुनिना भरतेन यः प्रयोगः भवतीष्वष्टरसाश्रयः प्रयुक्तः" – इति कुत्र भवति?

(A) भरतनाट्यशास्त्रे

(B) विक्रमोर्वशीये

(C) भासनाटके

(D) दशरूपके

150. नाट्यवेदागम ग्रन्थस्य नामान्तरं किम्?

(A) षट् साहस्री

(B) नाट्यशास्त्रम्

(C) द्वादशसाहस्त्री

(D) दशरूपकम्

151. दशकुमार चरितस्य रचयिता कः?

(A) बाणभट्टः

(B) भोजः

(C) भामहः

(D) दण्डी

152. 'एकः कृती शकुन्तेषु योन्यं शक्रान्न याचते' – वाक्यमिदं कस्यालङ्कारस्य उदाहरणं मन्यते अप्पय्यदीक्षितः?

(A) दृष्टान्तस्य
(B) काव्यलिङ्गस्य
(C) निदर्शनस्य
(D) अप्रस्तुतप्रशंसकस्य

153. 'मधुरं मधु तस्माच्च सुधा तस्याः कवेर्वचः' – अत्रः कोलङ्कारः दरीदृश्यते

(A) मालादीपकालङ्कारः
(B) परिसंख्यालङ्कारः
(C) सारालङ्कारः
(D) प्रौढोक्त्यलङ्कारः

154. ध्वन्यालोकग्रन्थे कति उद्योताः सन्ति?

(A) नव
(B) चत्वारः
(C) पञ्च
(D) द्वादश

155. पीयूषवर्षजयदेवेन कृतं काव्यम् किम्?

(A) यादवपाण्डवीयम्
(B) प्रसन्नराघवम्
(C) गीतगोविन्दम्
(D) राघवपाण्डवीयम्

156. कांव्योद्भवे शक्तिर्निपुणतादीनां त्रयाणाम् मिलितानां एत हेतुः – इति कस्य मतम्?

(A) जगन्नाथस्य
(B) रुद्रटस्य
(C) मम्मटस्य
(D) राजशेखरस्य

157. धारानगराधिपतिकृतः ग्रन्थः कः?

(A) भारतचम्पूः
(B) सरस्वतीकण्ठाभरणम्
(C) श्रृङ्गारलहरी
(D) काव्यतत्वविवेकः

158. हितोपदेशस्य रचयिता

(A) नारायणः
(B) विष्णुशर्मा
(C) शिवदासः
(D) क्षेमेन्द्र

159. दशकुमारचरितं केन प्रणीतम्?

(A) बाणेन
(B) दण्डिना
(C) सुबन्धुना
(D) क्षेमेन्द्रेण

160. महाकवेः बाणस्य चरितं किञ्चिदिवात्र चित्रितम् –

(A) हर्षचरिते
(B) दशकुमारचरिते
(C) वासवदत्तायाम्
(D) बृहत्कथायाम्

161. बृहत्कथा मूलरूपेण कस्यां भाषायां रचिता?

(A) प्राकृतभाषायाम्
(B) संस्कृतभाषायाम्
(C) पालिभाषायाम्
(D) पैशाचभाषायाम्

162. 'बृहत्कथा' ग्रन्थस्य कर्ता –

(A) बट्टबाणः
(B) गुणाढ्यः
(C) क्षेमेन्द्र
(D) सुबन्धुः

163. 'आश्वपतम्' अत्र प्रत्ययः –

(A) अण् प्रत्ययः
(B) अञ् प्रत्ययः
(C) ण्य प्रत्ययः
(D) यञ् प्रत्ययः

164. 'तोर्लि' इति पाणिनीयसूत्रेण किं विधीयते?

(A) परसवर्णः
(B) प्रकृतिभावः
(C) पूर्वरूपसन्धिः
(D) लोपः

165. 'श्वशुर' शब्दस्य स्त्रीलिङ्गे रूपम् –

(A) श्वशुरा
(B) श्वशुरी
(C) श्वश्रूः
(D) श्वश्रुः

166. लृवर्णस्य कति भेदाः सन्ति?

(A) अष्टादश
(B) द्वादश
(C) षट्
(D) त्रिंशत्

167. आङ्माङोश्च इति सूत्रेण इदं विधीयते –

(A) पररूपम्
(B) तुगागमः
(C) चर्त्वम्
(D) विसर्गः

168. कृष्ण + ऋद्धिः = कृष्णार्द्धिः इत्यत्र कः सन्धिः?

(A) गुणसन्धिः
(B) वृद्धिसन्धिः
(C) यणसन्धिः
(D) अयादिसन्धिः

169. हरी + एतौ इत्यत्र कः सन्धिः भवति?

(A) यणसन्धिः
(B) प्रकृतिभावसन्धिः
(C) गुणसन्धिः
(D) सवर्णदीर्घसन्धिः

170. यशांसि– अत्र अनुस्वारः अनेन सूत्रेण सिद्ध्यति –

(A) मोऽनुस्वारः
(B) नश्चापदान्तस्य झलि
(C) वा पदान्तस्य
(D) नपरे नः

171. सैष दाशरथी रामः – अत्र सुलोपः अनेन सूत्रेण सिद्ध्यति

(A) एतत्तदोः सुलोपोऽकोरनञ्समासे हलि
(B) ससजुषो रुः
(C) सोऽचि लोपे चेत् पादपूरणम्
(D) तस्य लोपः

172. वोतो गुणवचनात् इति सूत्रेण इदं विधीयते –

(A) गुणः
(B) टाप् प्रत्ययः
(C) ङीप्–प्रत्ययः
(D) ङीन्–प्रत्ययः

173. विनतायाः अपत्यं वैनतेयः – अत्र कः प्रत्ययः?

(A) छप्रत्ययः
(B) ढक् प्रत्ययः
(C) ढ प्रत्ययः
(D) अण् प्रत्ययः

174. 'समर्थानां प्रथमाद्वा' इति सूत्रे समर्थ शब्दोक्तं सामर्थ्यम् ——————

(A) परिनिष्ठितत्वम्
(B) शक्तिमत्त्वम्
(C) व्यपेक्षा
(D) एकार्थीभावः

175. 'उडुलोमाः' इति कस्य शब्दस्य रूपम्?

(A) उडुलोमन् शब्दस्य
(B) औडुलोमि शब्दस्य
(C) उडुलोम शब्दस्य
(D) उडुलोमा शब्दस्य

176. —————— रक्षति रक्षितः। पूरयत।

(A) धर्मो
(B) कर्म
(C) वृक्षो
(D) अर्थो

177. चित्र शास्त्रस्य षडङ्गानि कस्मिन् ग्रन्थे उल्लिखितानि?

(A) कामसूत्रे
(B) वास्तुमण्डने
(C) मानसारे
(D) अथर्ववेदे

178. इदानींतन वैदिकगणितशास्त्र तत्त्वज्ञः सन्यासी कः?

(A) स्वामी हर्षानन्दः
(B) जग्गि वासुदेवः
(C) बाबा रामदेवः
(D) भारतीतीर्थः

179. चाणक्यनीतयः कस्मिन् प्रसिद्धे ग्रन्थे पद्यरूपेण दृश्यते।

(A) नीतिकल्पतरुः
(B) नीतिमञ्जरी
(C) नीतिचन्द्रिका
(D) चाणक्यशतकम्

180. चाणक्यस्य कथापात्रं कस्मिन्नाटके प्रयुङ्क्तमस्ति?

(A) मृच्छकटिके
(B) मुद्राराक्षसे
(C) वेणीसंहार
(D) प्रतिज्ञयौगन्धरायणे

181. मन्दिर-गृह-भवननिर्माणं केन शास्त्रेण आहूयते?

(A) वास्तुशास्त्रम्
(B) ग्रहनिर्माणम्
(C) विमानशास्त्रम्
(D) रसविज्ञानम्

182. बीजसंहरणं तथा रक्षणं प्रति कस्मिन् पुस्तके वर्णितमस्ति।

(A) बृहत्संहितायां
(B) महाभारते
(C) उपवनविनोदे
(D) कृषिपाराशरि

183. सङ्गीतशास्त्रे कति शुद्धाः स्वराः वर्तन्ते।

(A) नव
(B) द्वादश
(C) सप्त
(D) चत्वारि

184. प्रसन्नात्मेन्द्रिय मनः —————— इत्यभिधीयते - पूरयत।

(A) स्वस्थः (B) अस्वस्थः

(C) रोगी (D) धारकः

185. महामल्लः इति कस्य नृपस्य विशेषनाम?

(A) महेन्द्रवर्मण (B) प्रथमनरसिंह वर्मणः

(C) सिंहविष्णोः (D) द्वितीयनरसिंह वर्मणः

186. मातृकाग्रन्थस्य ग्रन्थशोधनं —————— इति उच्यते।

(A) Emendation (दोषदूरीकरणम्)

(B) Recensions (पाठभेदाः)

(C) Deciphering (अनुवादाः)

(D) Preservaton (पालनीयांशः)

187. मामल्लपुरे विद्यमानेषु शिलाशासनेषु का भाषा अधिका प्रयुक्ता?

(A) संस्कृतम् (B) द्रामिडम्

(C) तेलुगु (D) हिन्दी

188. वेदान्तदर्शने मोक्षः ——————

(A) शुद्धचित्स्वरूपेण स्थितिः (B) प्रलयावस्था

(C) ब्रह्मलोकप्राप्तिः (D) विष्णुलोकप्राप्तिः

189. 'मालती माधवं' कस्य कृतिः?

(A) भवभूतेः (B) हर्षस्य

(C) भासस्य (D) विशाखदत्तस्य

190. तत्वचिन्तामणिकारः कः?

(A) गदाधर भट्टाचार्यः

(B) जगदीश भट्टाचार्यः

(C) रघुनाथ शिरोमणिः

(D) गङ्गेशोपाध्यायः

191. 'न्यायकन्दली' ग्रन्थस्य कर्ता ——————

(A) शंकरमिश्रः

(B) उदयनः

(C) श्रीधरः

(D) वात्स्यायनः

192. पृथिव्याः असाधारणो गुणः

(A) रूपम्

(B) गन्धः

(C) रसः

(D) स्पर्शः

193. 'सर्वदर्शनसंग्रह' केन विदुषा प्रणीतो वर्तते?

(A) श्रीमध्वाचार्येण

(B) श्रीसायणमाधवाचार्येण

(C) पण्डितरामशास्त्रिणा

(D) सत्यव्रतशास्त्रिणा

194. 'सांख्यकारिका' केन विरचिता?

(A) कपिलेन (B) ईश्वरकृष्णेन

(C) ईश्वरेण (D) कृष्णेन

195. वेदानां प्रामाण्यं नाङ्गीकुर्वन्ति ——————

(A) नैयायिकाः (B) जैनाः

(C) सांख्याः (D) वेदान्तिनः

196. विज्ञानवादः कस्य सिद्धान्तः?

(A) वेदान्तिनः (B) सांख्यस्य

(C) पातञ्जलस्य (D) बौद्धस्य

197. बौद्धमते स्कन्धविभागः ——————

(A) चतुर्धा (B) नवधा

(C) पञ्चधा (D) त्रिधा

198. चार्वकमतस्य प्रवर्तकः ——————

(A) महावीरः (B) कपिलः

(C) बृहस्पतिः (D) व्यासः

199. एतानि नास्तिकदर्शनानि ——————

(A) न्यायः सांख्यम् – योगः

(B) बौद्ध – जैन – चार्वाक दर्शनानि

(C) मीमांसा – सांख्य – योग दर्शनानि

(D) न्याय – वैशेषिक – वेदान्त दर्शनानि

200. मीमांसासूत्राणां भाष्यकारः

(A) वात्स्यायनः (B) पतञ्जलिः

(C) शबरस्वामी (D) कुभारिल भट्टः

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL